

ע"פ 17/11/17915 - היתם רבאייה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לעערורים פליליים

עפ"ג 17-11-17915 היתם רבאייה נ' מדינת ישראל

לפני כב' השופטים: י' נועם, סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל י' נוע

היתם רבאייה
על-ידי ב"כ עו"ד לאה צמל
נגד
מדינת ישראל
ב�名צאות פרקליטות מחוז ירושלים

המעורער

נגד

המשיבה

פסק דין

סגן הנשיא, י' נועם:

1. לפניו ערעור על גזר-דיןו של בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופט ש' לארו-బבלי), מיום 25.9.17 בת"פ 22565-12-15. המערער הורשע בבית-משפט קמא, על-פי הודהתו, בעבירות של גניבת רכב - לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק); הפרעה לשוטר במילוי תפקידו - לפי סעיף 275 לחוק; נהיגה פוחצת של רכב - לפי סעיף 338 (א)(1) לחוק; נהיגה ללא רישיון נהיגה - לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה (נוסח חדש), תשכ"א-1961. דין של המערער נגזר לעשרה חודשים מאסר בפועל, לששה חודשים מאסר על-תנאי, לארבעה חודשים פסילה בפועל מלאחזיק רישיון נהיגה, לארבעה חודשים פסילה על-תנאי מלאחזיק רישיון נהיגה, וכן לקנס בסך 2,000 ל"ן או 120 ימי מאסר תמורתו.

2. הודהתו של המערער ניתנה במסגרת הסדר טיעון, אשר בגדרו תוקן כתוב-האישום. בכתב-האישום המתוקן נותרו כל עובדות כתוב-האישום המקורי, אך נמחקו ממנו עבירות נוספות של קשר שעשן פשע נהיגה כשרמזהר או רודם. הסדר הטיעון לא חל על העונש.

.3. להלן עובדות כתב-האישום המתוון, העומדות ביסוד ההודה וההרשעה.

ביום 13.12.15 הגיעו המערער ושלושה קתינים (להלן - הקטינים) משועפט לרחוב המיסדים בירושלים, זאת במטרה לגנוב קטנויות. שוטרים שהיו בפעולות סמייה במקום חקרו את המערער והקטינים לגבי נסיבות הימצאותם במקום. אחד מהקטינים אמר לשוטר, כי הקבוצה הגיעה משועפט במטרה לטיל, והשוטר עזב את המקום. בסמוך לאחר מכן, המשיכו המערער והקטינים להסתובב באזור והגיעו למקום שבו חנה קטנו. שניים מהקטינים שברואו את מכסה הפלסטי של הקטנו, ובאמצעות "מכשיר מותאם" (לשון כתב-האישום) שאופיו אינו ידוע לבדוק למאשימים, אשר הובא על-ידי אחד מהקטינים, התניינו את הקטנו. בהמשך, המערער והקטינים פנו לגינת בניין סמוך והביאו עמו שתי קסדות לרכיבת אופנו. שניים מהקטינים העבירו את הקסדות למערער ולקטין השלישי והורו להם לנסוע על הקטנו חזרה לשועפט. המערער, שאין ברשותו רישיון הנהיגה, התנייע את הקטנו ונרג בז, ואחד מהקטינים ישב מאחוריו.

שוטרים שהיו במקום, אשר עקבו אחר הקבוצה, רצו לעברם של המערער והקטינים במטרה לעצרם. המערער והקטין שיב מתחוויו נמלטו מהמקום בנסיעה, ושני הקטינים הנוספים - ברחו רגלית. במהלך נסיעתו בקטנו הגנוב, נהג המערער "בצורה פרaicת ומסוכנת כשהוא עובר שני רמזורים אדומים, נסע בתיבת הרכבת הקללה וחוצה כבישים בצורה מסוכנת". בשלב מסוים, "הקטנו עלה על שביל להולכי רגל, על מדרגות, ולבסוף נעצר לאחר שנתקע בגדר" (לשון כתב-האישום). בהמשך, המערער והקטין נמלטו רגלית תוך שהם משליכים את הקסדות ואת המעילים שלבשו. השניים עלו למכונית, אך נעקרו על-ידי שוטר, שעיכב את המונית לבדיקה.

.4. המערער, יlid 1991, רוק, והוא בן 24 בעת ביצוע העבירה. אין לחובתו עבירות קודומות. מתסקרים שירות המבחן עולה, כי המערער סיימ 12 שנות לימוד, ללא תעודה בגרות; ולאחר מכן עבד במסעדת. בשלוש השנים האחרונות הוא עובד כשרברב וمسיע בפרנסת משפחתו. בתסקרי ציינו נסיבותו האישיות, ובכלל זה - הקשיים המשפחתיים והכלכליים שלו אותו מצערותו, בין-השאר על-רקע עברו הפלילי של אביו.

בשיחתו עם קצין המבחן, הביע המערער חרטה על מעשיו, וביטה חשש כי גזר-הדין יפגע במשלח ידו ובפרנסת משפחתו. שירות המבחן התרשם מצער בעל רמת אינטלקנציה תקינה, יכולת ביוטי מילולית תואמת, בעל מערכת ערכיים נורמטטיבית בבסיסה ורצן לניהול אורח חיים תקין. שירות המבחן לא התרשם מקיומם של דפוסי התנהגות בעיתיים ועבריתים. על-רקע זה העירק שירות המבחן, כי קיים סיכוי לשיקומו של המערער ולהמשך ניהול חייהם

נורמלי ותקין. עם זאת, התרשם שירות המבחן, כי לעיתים נוטה המערער להתנהג בצורה אימפלסיבית, ללא שיקול דעת הולם ולא חשיבה עמוקה על ההשלכות של מעשו - מאפיינים שמהווים גורמי סיכון למעורבות במעשים פורצי גבולות בעתיד. לאור האמור, ולنוכח הערכת שירות המבחן, כי להטלת מאסר של ממש תהינה השלכות קשות ופוגעות בumaruer ובבני משפחתו, המליץ שירות המבחן להימנע מהשתתת רכיב עונשי זה. לחלוין, המליץ שירות המבחן על הטלת מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות.

5. בגור-דינו המפורט התייחס בית-משפט קמא - לערכים המוגנים העומדים ביסוד העבירות הנדונות, לניסיבות ביצוע העבירות ולמדייניות הענישה הנהוגת במקרים דומים. בית-משפט קמא קבוע, כי מתחם הענישה ההולם בגין העבירות הנדונות נע בין 10 חודשים ל-25 חודשים, הצד רכיבי ענישה נלוויים, בכל הנוגע לעונש המתאים בתוך המתחם, התחשב בית-משפט קמא בהודאותו של המערער ובחריטה שהביע על מעשו; בתפקודו הנורמלי בדרך כלל, פרט למידה הפלילית הנדונה. לנוכח נסיבות אלה סבר בית-משפט קמא, כי יש מקום להטיל על המערער מאסר ברף התחthon של המתחם. בית-משפט קמא לא מצא, כי קיימים שיקולים חריגים המצדיקים לסתות לקולא ממתחם הענישה ההולם מטעמי שיקום. לפיכך, נוצר דין של המערער כאמור לעיל. בשולי גזר-דינו ציין בית-משפט קמא, כי הוא ער לעונשים הקלים יותר שהוטלו על שותפיו של המערער, שכן השותפים היו קטינים. עוד ציין בית-משפט קמא, כי לא השתכנע שהumaruer נגרר אחר הקטינים, והציג כי המערער נטל חלק פעיל ביצוע העבירות.

6. באת-כח המערער מלינה בערעורה על חומרת העונש, ועיקר טיעוניה מתמקדים ברכיב המאסר בפועל. לטענתה, טעה בית-משפט קמא בקביעת מתחם הענישה, שולדידה הרף התחthon שבו הוא מאסר בעבודות שירות. ב"כ המערער הפנה למספר פסק-דין שבהם הוטלו מאסרים בעבודות שירות, ואולם במרבית פסק-דין לא היה מדובר בשילוב של גניבת רכב ונήיגה פוחצת ברכב ללא רישון. לטענת ב"כ המערער, היה מקום להשיט על המערער מאסר בעבודות שירות, בפרט לנוכח העובדה שמדובר בכישלון פלילי ראשון ובודד של מי שמנהל אורח חיים נורמלי.

7. ב"כ המשיבה גורס, כי לא נפלה בגור-דין טעות מהותית המקימה עילה להתערבות ערכאת העreau. לדבריו, לא נפלה טעות בקביעת מתחם הענישה ההולם; ובכל הנוגע לעונש המתאים - הרי שבית-משפט קמא השיט על המערער עונש ברף התחthon של המתחם. הוא הדגיש בטיעונו את חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, כאשר המערער חבר לשלושה קטינים במטרה לגנוב קטנויות, תוך תכנון מוקדם וה策ידות בכל פריצה. כן הדגיש את חומרת הנסיבות כאשר המערער נהג בקטנו עגנון בנהיגה פראית ומסוכנת, זאת, כאמור, אשר מעולם לא הוציא רישון נהיגה.

8. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר-הדין של הערכאה הדינית. התערבותות בגזר-הדין תעשה במקרה שבו נמצא כי נפלת בגזר-הדין טעות מהותית או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראوية (ע"פ 2422 א' איתן סror נ' מדינת ישראל (7.11.16)).

9. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה, כי דין הערעור להידחות.

ראשית, נחזר על דברים שהשמענו בעבר על חומרתן של עבירות גניבת כל-רכב (ובין-השאר בעפ"ג (-ט) 16-09-58386 סובח נ' מדינת ישראל (24.12.17)). כבר ציין, לא אחת, כי עבירות אלו מסיבות נזק הן לבני כל-הרכב, הן לכלכלה המדינה והן לביטחון הציבור. מעבר לפגיעה הרכושית, הן לבניים של הרכב - הנפגעים מן המעשים באופן ישיר, והן לציבור בכללו - כך למשל בהוצאות הביטוח, מסיבות העבירות גם עוגמת נשף לנפגעי העבירה, ואף פוגעות בתחומי הביטחון האישי של הפרט והציבור. בכך יש להוסיף את הסיכון התעבורתיים והבטיחותיים הנשקלפים כתוצאה מהעבירות הנלוות לעצם גניבת הרכב, כמו - נהיגה ברכב הגנוב ללא רישיון ונוהגה מסוכנת אגב הימלטות ברכב הגנוב. כן יש להביא בחשבון את הקלות שבה ניתן לבצע עבירות מסווג זה, ואת הקושי לאתר את מבצעי העבירות ולהבאים לדין, דבר שעלול לעודד ערביים לבצע העבירות למען בצע כסף. על-rack העמור, ולנוכח העובדה של תופעת גניבת כל-רכב, מזה שניים בגדיר "מכת מדינה", נקבע בפסקה, לא אחת, כי יש להחמיר בענישה, משיקולים של גמול והוקעת המעשים, מטעמים של הגנה על שלום הציבור וביטחונו, ולצורך הרתעה אפקטיבית - אישית וככלית.

10. עיקר המחלוקת שבין הצדדים נסבה בשאלת מתחם הענישה ההולם בגין העבירות שביצעו המעורער. המחלוקת מתמקדת בשאלת הרף התחתון של המתחם, הויל ובית-משפט כאמור, כי בשל מכלול השיקולים לקולא שציינו על-ידו, מן הראי לגזר את דיןו של המעורער ברף התחתון של המתחם.

11. מתחם הענישה ההולם נקבע, בהתאם לעקרונות הבנית הענישה, בזיקה לערכים המוגנים בסיסו העבירה, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנהוגת במקרים דומים. הערכים המוגנים שבסיסו העבירה אינם במחלוקת בין הצדדים ציינו לעיל.

בכל הנוגע למדייניות הענישה הנהוגת בעבירות גניבת רכב, הרי שגם כוללת מנעד רחב של עונשים, הן בערכאות הדיניות, הן בערעוריהם בבית- המשפט המחויז והן בפסקת בית- המשפט העליון. העונש הנהוג והמקובל כולל, בדרך-כלל, רכיב של מאסר בפועל של ממש, מספר חדשים ועד לשנתיים. מדיניות זו חלה גם בגין עבירות של גניבת

קטנים. כך למשל בעפ"ג (ו-מ) 17725-07-16 שווייקי נ' מדינת ישראל (11.5.17) אושר גזר דין של ששה חודשים, לריצוי של ממש, שהוטל על שני נאשמים אשר אין לחובתם עבירות קודומות, אשר גנבו בצוותא-חדא קטנים מכך, ולאחר הגניבה מכרו אותו. במקרה אחר, בעפ"ג (ו-מ) 24052-12-15 מוסטפא סלאימה נ' מדינת ישראל (17.5.16), אושר גזר דין הכלל מאסר בפועל של שmonה חודשים, זאת בגין עבירות של גניבת קטנים, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון ונוהגה פוחצת ברכב.

באשר לנسبות ביצוע העבירות, המהוות נדבך משמעותית בקביעת מתחם הענישה ההולם, הרי שבענינו מדובר בנסיבות חמורות. המערער, שהוא כבן 24 בעת ביצוע העבירות, חבר לשולשה קטינים במטרה לגנוב קטנים בירושלים. הקבוצה הצעירה מבעוד מועד באמצעות פריצה, והוציאה תכניתה אל הפועל בגניבת הקטן בשתת-הכרם בירושלים. חלקו של המערער באירוע היה פעיל, שכן הוא זה שנרג בקטן הגנוב, כשהוא מרכיב אחד מחרויו את אחד הקטינים, זאת כאשר אין לו רישיון נהיגה. משנה חומרה יש לראות בהמשך ה"אירוע המתגלל", עת נמלט המערער מהשוטרים כאשר הוא נוהג בקטן בצורה פרראית ומסוכנת, חולף על-פני שני רמזורים אדומים, נושא בנתיב הרכבת הקללה, חוצה כבישים بصورة מסוכנת ועולה על שביל להולכי רגל ומדרגות.

לנוכח מקבץ העבירות ונسبות ביצוען - הן בהיבט הרכושי, הן בהיבט של זלזול בגורמי אכיפת החוק, והן בהיבט של סיכון ביטחון המשמשים בדרך; ועל-כך מדיניות הענישה הנוגעת בעבירות של גניבת רכב ונוהגה פוחצת בו ללא רישיון נהיגה - לא מצאנו עילה להתערב במסקנותו של בית-משפט קמא בדבר מתחם הענישה שנקבע על-ידי; קרי - מאסר בפועל הנע בין 10 חודשים לבין 25 חודשים, הצד רכיבי ענישה נלוים.

הואיל ובית-משפט קמא החליט להטיל על המערער מאסר ברף התחתון של המתחם - זאת לנוכח נסיבותו האישיות של המערער, הודהתו במיחס לו והחרטה שהביע על מעשי - הרי שמלילא מתייתר הצורך לדון בעונש המתאים בתוך המתחם. לא מצאנו, כי בסביבותיו של המקרה דן קיימים שיקולים, הנוגעים לשיקומו של המערער, שיש בהם כדי להצדיק חריגה לקולא מהמתחם. אף לא מצאנו, כי קמה עילה להתערב בימר רכיבי הענישה, כמו הפסילה מלאחיזק רישיון נהיגה והקנס.

.12. על-יסוד האמור לעיל, לא קמה עילה להתערב בגזר-דין של בית-משפט קמא; ומשכך - הערעור נדחה.

המערער יתיצב לריצוי המאסר ביום 25.3.18 בשעה 9:30 בבית המעצר "ニزان" שבמחוז כלא "אילון".

המציאות תמציא עותקים מפסק-הדין לב"כ הצדדים ולשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ג בשבט התשע"ח, 8 בפברואר 2018, בהיעדר הצדדים.

אלי אברבנאל, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נעם, סגן נשיא